

serva, ut irascens non pecces, sis verò mitis corde, &c.

Si his clypeis & scutis bonæ voluntatis munitus adversus hunc Amalecitam legitime certaveris, Deus dabit tibi victoriam per Jesum Christum; invenes requiem animæ tuæ, & coronaberis. Ex nunc ergo incipe.

ARTICULUS IX.

Recollectio annua per octiduum, vel unius diei ex singulis mensibus.

Quàm fructuosa sit hæc mentis solitudo ac recollectio ad totius vitæ directionem, non nisi experti intelligere valent. Unde non est mirum quòd, ut ad sacram illam recollectionem nos alliciant summi Pontifices, copiosas huic vacantibus imperiantur indulgentias, & præcipuè Benedictus XIV, ut constat ex ejus diplomate dato die 16. Decembris 1746. Christus ipse elegit recollectiones & adamavit, illarum nobis relinquens exemplum, sive in deserto per quadraginta dies commorans, à Spiritu illuc ductus, sive in montibus pernoctans in oratione. Hanc adamarunt Apostoli, & in ea repleti sunt Spiritu sanc-

to. Hanc elegerunt Sanctus Carolus Borromæus, Sanctus Franciscus Salesius, & alii magni Sacerdotes ac Pastores juxta cor Dei. In illa, spoliati veteri homine, induerunt novum, & facti sunt lucerna lucens & ardens.

Hanc elige & adama, charissime Frater. Quid facis in turba? *S. Hier.* Veni in desertum locum, & acquiesce pusillum, aut saltem fac tibi solitudinem in conclavi tuo, ac piis exercitationibus per aliquod tempus in hoc secessu animum excolle; ibi aër est purior, liber scilicet à peccatorum lue, à tentationum contagio, à sæculi illecebris, à dæmonum halitu pestilenti; ibi cælum est apertius; ibi, familiarior Deus, facilius invenitur; ibi omne bonum in suo fonte gustatur: ibi tandem anima semetipsam cognoscit, remissum fervorem resarcit, quæ sit voluntas Dei perspicit, ad Clericalis virtutis apicem pervenit. Veni ergo, propera, sede solitarius & tace, & levabis te supra te.

Vos præcipuè, Rectores animarum, summi pastoris Christi vestigia imitemini, interdum declinate tumultum fragoremque exteriorum actionum, quæ proculdubio animum distrahunt, eumque per diversa

rapiunt; redite verò ad vos & subite orare in monte, aut in aliquo secessu vel cœnobio, & spirituali consolatione percepta, ad ministerium vestrum revertentes, eritis in labore alacriores, in administratione sollicitiores, & in omni vestra exercitatione devotiores. Nolite excusare excusationes: omnia tempus habent. Quòd si in vestro conclavi non possitis huic divino vacare operi, non vos pigeat exire de Parochia, in aliquod sodalitium secessuri, quandoquidem ex ea propter recreationes & vana negotia exire non dubitatis. Si bonam voluntatem habueritis, non deerit vobis fidelis minister quem in locum vestrum substituat.

Depositis ergo omnibus excusationibus, eliminatis dæmonum vos seducentium doliis, accedite, & illuminamini, gustate & videte; ipse Dominus qui vocat & ducit vos in solitudinem ut loquatur ad cor vestrum, spiritu intelligentiæ replebit vos, renovabimini spiritu mentis vestræ, & mutabimini in alios viros.

Et verò, finis hujus recollectionis est investigatio, cognitio, ac emendatio defectuum, eorumque radicum extirpatio, efficacis renovatio mentis & fervoris, abso-

luta totius vitæ ad unum necessarium directio, & seria ad mortem præparatio.

Habetis in hoc libello, & in Præparatione proxima ad mortem varia quæ meditemini puncta; aut si ita expedierit vobis, eligite alios libros devotioni vestræ magis congruos. Operæ tamen pretium ducimus hîc suppeditare vobis aliquot documenta, tum præparationi ad recollectionem, tum ipsi recollectioni, tum ejus conclusioni aptata.

PARAGRAPHUS I.

Præparatio ad recollectionem.

I. Necessarium est ab omnibus objectis mentem & cor distrahere, & à curis etiam licitis se segregare; quid enim prodesset solitudo corporis, si deesset cordis solitudo & mentis? *S. Greg.*

II. Attamen juvat locum solitarium eligere, ibi & claudere ostium oculorum, oris, & aliorum sensuum, ut cum solo Jesu in silentio conversans, audire & gustare possis quid loquatur in te Dominus Deus.

III. Expediit ut instituas pugnam specia-

lem contra quasdam inclinationes quæ sunt origo aliarum imperfectionum & vitiatorum.

IV. Cogita salutem & perfectionem esse opus Dei miserentis; quare, diffidens tibi, & fidens in Deo, sine quo nihil potes, & in quo omnia potes, postula enixè ejus auxilium, invoca etiam Sanctorum patrocinia, præsertim Virginis Mariæ, & Angeli custodis, ut eorum præsiidiis omnem metum, vel tædii, vel molestiæ & difficultatis expellas: visita etiam in eum finem Christum Dominum in Eucharistia, eique commenda fructum hujus recollectionis, & conjice te in sinum beatæ Virginis.

V. Memineris necessarium esse ut habeas desiderium efficax tuæ perfectionis, idicens ex abundantia cordis: *Domine, quid me vis facere? Ecce ego quia vocasti me. Loquere Domine, quia audit servus tuus: paratum cor meum ut faciam voluntatem tuam.* Hoc desiderium absolutum & sincerum est necessarium, ut obtineas gratiam, & felicem recollectionis exitum. Si non habueris hoc verum & efficax desiderium, in vanum laboras, quamvis tibi adifices solitudines. *Qui te fecit sine te, non te salvabit sine te.* S. Aug. Stude ergo ut ex fauc-

tibus cognoscatis velle sincerè tuam perfectionem.

VI. Fideliter observa omnia hujus recollectionis exercitia, eorumque methodum & ordinem, nec reputes leve quod ad tuam perfectionem conducere potest.

VII. Propone tibi aliquem finem particularem, scilicet, hunc defectum corrigendam, vel hanc virtutem acquirendam.

VIII. Quò ferventiùs huic recollectioni incumbas, cogita, hanc occasionem quam Deus tibi offert, esse fortassè postremam; quare eodem fervore & animo eidem incumbere, ac si sub finem illius diei moriendum tibi esset.

PARAGRAPHUS II.

Ordo recollectionis.

Hora 5. Surges.

Sesquiquinta. Oratio matutina, Meditatio, Prima & Tertia.

Hora 7. Præparatio ad confessionem totius mensis præteriti, si recollectio sit tantum unius diei; si verò sit sex vel octo dierum, expedit ut in decursu recollectionis recogites omnia peccata totius anni, eaque ultimo die confitearis. Post con-

fessionem autem Missa aut Communio.

Hora 9. Meditatio, Sexta, Nona, Lectio, Prandium, & Recreatio.

Hora 1. post meridiem, Examen particulare, Rosarium, & Consideratio.

Hora 2. Vesperæ, Completorium, aliqua Oratio pro defunctis, & consideratio ad imaginem crucifixi, ut habetur in Præparatione proxima ad mortem. *Reflex.* XXXVII. §. 10.

Hora 3. Meditatio, Matutinum officium pro crastina die.

Sesquiquarta. Aspirationes ad petendam beatam mortem. Acceptatio mortis, Actus agonizantium, Protestationes, si *Recollectio sit unius diei*; si autem plurium dierum, præfige ultimæ diei hæc mortis exercitia quæ jam tibi suppeditavimus in libro Præparationis proximæ ad mortem.

Ante cœnam, Visitatio Sanctissimi Sacramenti.

Post cœnam & recreationem, Scriptio fructus recollectionis, & lectio documentorum pro eo conservando.

Tandem, reliqua exercitia pro singulis diebus inferiùs assignata.

PARAGRAPHUS III.

Documenta ad conservandum recollectionis fructum utilia.

Claudens recollectionis diem, gratias age Deo, qui te in solitudinem ducens, locutus est ad cor tuum eloquia ignita; exeas ex hac solitudine sicut Apostoli, spirans flammam ignis, & factus ipsi diabolo terribilis; sequere tamen ista documenta:

I. Offer Deo proposita tua; eum enixè roga ut eis benedicat eaque sæcundet, confirmando quod operatus est in te, disponendo ascensiones in corde tuo, & te confortando contra impetus inimicorum, ut non prævaleant adversùs te, & ut victor usque in finem perseveres.

II. Cave tamen ne vaga & generalia sint proposita tua; perscrutare & aggredere illud tuum radicale vitium à quo cætera pullulant, quod tuam perfectionem retardat, & est relapsuum origo. Igitur oportet ut continuò per totum sequentem mensem omnem curam impendas ad illud eradicandum. Adhibe ad hunc finem examen particulare, vigilantiam, orationem, pœnitentiam medicinalem, actus contrarios,

tui diffidentiam, in Deo spem, & Sanctorum præsidium.

III. Ne animo concidas, imò ne mire-
ris si labaris, aut si non tantum proficias
quantum optas: terra tua, scilicet, cor tuum
ad malum pronum, dabit fructum suum,
& germinabit tibi identidem tribulos & spi-
nas peccatorum. Igitur si lapsus sis, redeas
cum fiducia ad Sacramentum Pœnitentiæ;
si opus sit, renova propositum tuum: le-
gitimè certa; quotidie incede: *Tantum
proficies, quantum tibi vim intuleris.* S. Hier.
*Jugis conatus ad perfectionem perfectio re-
putatur.* S. Bern. *Quinimò ipsa est perfectio
hominis, invenisse se non esse perfectum.*

ARTICULUS X.

*Collationes frequentes habere de rebus ad
pietatem & ad disciplinam ecclesiasticam
pertinentibus.*

Hujusmodi collationes conducunt ad
gloriam Dei; stans enim in synagoga
Deorum, glorificatur in concilio Sancto-
rum. Hinc, ubi sunt duo, vel tres con-
gregati in nomine ejus, ibi est in medio
eorum. Conferunt etiam ad profectum Cle-

ricorum: inter illas siquidem auditur vox
alarum animalium percutientium alteram
ad alteram, ibi mutuo ardens fit disseren-
tium cor, dum sibi scripturas aperiunt; &
sicut lapis, licet frigidus, sæpè ad lapidem
concussus scintillas exilire facit, sic animæ
quæ mutuo atteruntur, igne Spiritus coa-
lescent.

Præterea, quamvis utilis sit ad instru-
endum lectio, adhibita tamen collatione ma-
jorem intelligentiam præbet. Undè melius
est conferre quàm legere; collatio siqui-
dem docibilitatem facit, nam propositis
interrogationibus cunctatio rerum excludi-
tur, & sæpè objectionibus latens approbatur
veritas; quod enim obscurum & dubium
est, conferendo citò perspicitur. S. Isid.
Hisp.

Hinc Christus cum Apostolis congre-
gatis de regno Dei disserens, collationem
dici potest cum illis habuisse. *Matth. c. 13.
& 16. &c.* Item. *Act. 1. v. 3.* Collationes ha-
buerunt Apostoli inter se; illi enim & se-
niores convenerunt videre de verbo hoc.
Act. 15. v. 6. Hinc, gratissima erat Fra-
tribus Antiochenis Pauli & Barnabæ præ-
sentia corporalis, quorum collatione fir-
mabantur in fide. *Casiod.* Has quoque

secum habuerunt viri sancti ut patet *Ex Regula S. Pachom. ex S. Athan. ex Casian. & Honor.*

Hinc varia Concilia præcipiunt Clericis, & præsertim Parochis, ut crebras habeant collationes de casibus conscientiarum, de muniis pastoralibus, & de cæteris rebus ad pietatem & disciplinam ecclesiasticam pertinentibus, & contumaces pœnis acerbis addicunt.

Hinc Collationes dæmonibus sunt iniectæ; Licinius enim, hostis piæ religionis, cum vidisset in Ecclesiasticis Conventibus summa esse posita præsidia ad tuendam ornandamque religionem, dæmonis impulsu, lege prohibuit ne Antistites ullos Conventus, aut Concilia, aut deliberationes de utilibus rebus instituerent. *Euseb.*

Hinc, cum nulla pænè res disciplinæ mores ab Ecclesia Christi magis depulerit quàm Sacerdotum negligentia, qui contemptis Canonibus, ad corrigendos Ecclesiasticos mores Synodum facere negligunt, idem fraudulentus dæmon omnia molitur ut Clericos & Parochos ab his collationibus avertat; & cum plerosque hac in re inveniat docibiliores, jam ipsi Clerici & Parochi, diabolica fraude illusi,

has fastidiunt collationes. Quare? quia à pietate alieni, & aliqua scientia præditi, vel potius inani doctrina tumidi, sibi persuadent quòd possint collatione alterius non egere; & si iudiciorum eorum diabolica non fallat illusio, elationis tamen & superbiam graviores laqueos non evadent. Quinimò derident procaciter simplicitatem Pastorum juxta cor Dei, qui mutuis se invicem sermonibus consolantur, quique vicaria de divinis collatione ad scientiam, ad cultum divinum, ad pietatem, & ad efficacem sui & animarum salutem se suaviter & fortiter inflammant.

Illi autem torpidi, fastidiosi, elati, & animales Clerici & Parochi, si interdum conveniant; quibus de rebus conferunt inter se? de pretio escarum, & de numero panum. *S. Bern.* De aleis, de commessationibus, de luxu, de otiosis fabulis, histriionum more, disserunt; conventicula faciunt ut buccis crepitantibus detrahant & invicem mordeant, indecorè rideant & rideantur, ad sui & audientium subversionem. O præclaræ & sumptuosæ collationes quas habent inter se hi diaboli fautores, ac spiritualium collationum impugnatores & irrisores

acerrimi! Beatus vir qui non abiit in concilio hujus generis Clericorum, & in via eorum non stetit, & in hac pestilentiae cathedra non sedit! Judica nos Deus, & discerne causam nostram de hac gente nomine sancta, sed opere non sancta; erue nos de congregatione & de manu horum Ministrorum alienorum, quorum os loquitur vanitatem, dextera eorum dextera iniquitatis.

Hanc orationem, charissime Frater, frequenter effunde, & ex nunc hos torpidos & otiosos Clericos, ac stultas eorum & sine disciplina quaestiones devitans, in multitudine Presbyterorum prudentium sta, & sapientiae illorum ex corde conjungere, ut omnem narrationem Dei possis audire, & ut proverbium laudis non effugiant à te. *Eccli. 6. v. 35.*

Quapropter non solum intersis collationibus singulis mensibus, juxta statuta Dioceseos faciendis, verum etiam frequenter Clericos qui sint boni testimonii viri, & Christi bonus odor, quibuscum disseras de casibus conscientiae, de observandis, & fugiendis circa animarum curam, & de adminiculis acquirendae Sanctorum scientiae. Noli tamen inter has collationes contendere ver-

bis; altercationes inanes & pueriles non patitur simplicitas, & arrogans vincendi desiderium reprobatur ingenua humilitas. Sis ergo velox & attentus ad audiendum, tardus autem ad loquendum, semper paratus ad resistendum proprio judicio, ad sequendam saniolem doctrinam & salubriora consilia; & ad agendum in omnibus ordinatè & modestè, secundum beneplacitum Christi, ad aedificationem Fratrum, & ad fidelium tuique profectum.

Insuper memineris istius: *Amico fideli nulla est comparatio auri & argenti. Eccli. 6. v. 15.* Elige & concilia tibi hunc fidelm, licet rarum, probatam & firmam virtutis amicum, qui te fiducialiter in eo agentem, suaviter & fortiter corripit, ac te docibilem corde, monitis suis & exemplis ad virtutem inflammet. Nonne cum hoc fideli & sancto socio & amico sanctus eris? Amicos vero mercenarios, morosos, vagos, adultores, fastidiosos, in viis suis inconstantes, ac se velut luna, mutantem, & ab Ecclesiastica disciplina abhorrentes, quasi pestem fuge. Annon cum perversis perverteris?